

ΑΡΙΘ. ΠΡΩΤ. 15927

Αθήνα, 12 Ιανουαρίου 2024

**Προς τις
Διοικήσεις των Τραπεζών**

**ΘΕΜΑ: Ψηφιακή μετάβαση – τεχνητή νοημοσύνη – επιπτώσεις
στις εργασιακές σχέσεις και στην εργασία.**

Η ΟΤΟΕ παρακολουθεί στενά και διαχρονικά τις τεχνολογικές εξελίξεις, την προϊούσα ψηφιοποίηση και αναδιάρθρωση των τραπεζικών εργασιών, καθώς και τις εξελίξεις στα μέσα και τους τρόπους συναλλαγής με την πελατεία.

Τα χαρακτηριστικά και οι επιπτώσεις των ψηφιακών εφαρμογών, των αλγορίθμων και της τεχνητής νοημοσύνης σε όλες τις επιμέρους διαστάσεις της ποιότητας της εργασίας των συναδέλφων τραπεζοϋπαλλήλων, βρίσκονται σταθερά στο επίκεντρο της προσοχής μας.

Μέσα από τις διεθνείς δραστηριότητες της ΟΤΟΕ, την ενεργό συμμετοχή μας στη Uni-Eurofinance, την ενημέρωση από τα επιστημονικοτεχνικά μας επιτελεία και από έγκριτους επιστήμονες-συνεργάτες μας, έχουμε αναλάβει πρωτοβουλίες και υλοποιήσει μελέτες, ημερίδες και εκδόσεις για τα θέματα αυτά. Πρωτοβουλίες και μελέτες οι οποίες, όπως ήδη γνωρίζετε, έχουν σημαντικά εμπλουτίσει τις συλλογικές μας διεκδικήσεις, αλλά και τις συμφωνίες μας σε κλαδικό και επιχειρησιακό επίπεδο.

Είναι, παράλληλα, συνεχής η ενημέρωσή μας αφ' ενός για τις τάσεις και τις προκλήσεις που απορρέουν από τις ραγδαίες τεχνολογικές εξελίξεις και εφαρμογές που ενδιαφέρουν ιδιαίτερα τους εργαζόμενους στον κλάδο, αφ' ετέρου για τις αντίστοιχες καλές πρακτικές σε εθνικό και Ευρωπαϊκό επίπεδο.

Πρόσφατα, σε δίημερη ειδική συνεδρίαση της Διοίκησης της Ομοσπονδίας μας, τέθηκαν ξανά στο επίκεντρο οι εξελίξεις και οι προοπτικές της ψηφιακής Τραπεζικής, των αλγοριθμικών εφαρμογών και της Τεχνητής Νοημοσύνης, με τη δέουσα έμφαση στις προκλήσεις, στις προοπτικές, στις επιπτώσεις στις εργασιακές μας σχέσεις και στην εργασία.

Καταλήξαμε ότι οι ως άνω εφαρμογές έχουν σημαντικές συνέπειες, ήδη παρατηρούμενες ή και δυνητικές, για όλες τις διαστάσεις της ποιότητας της εργασίας. **Δηλαδή:** για τη σταθερότητα και την προοπτική της εργασίας στην Τράπεζα, τη διαμόρφωση και τη διάρθρωση των αμοιβών, τη διάρκεια και την ποιότητα του χρόνου εργασίας, τις αναγκαίες δεξιότητες και ευχέρειες κάθε θέσης εργασίας, την ένταση/εντατικοποίηση της εργασίας.

Απαιτείται, κατά συνέπεια, έγκαιρη, προσεκτική και συνολική συνεκτίμηση όλων των παραπάνω διαστάσεων, κάθε φορά που εισάγεται μια νέα ψηφιακή εφαρμογή στην Τράπεζα.

Η ΟΤΟΕ ανέκαθεν αναγνώριζε τη σημασία της καινοτομίας και των νέων τεχνολογιών στη σύγχρονη Τραπεζική.

Αποτελεί, ωστόσο, πάγια θέση της Ομοσπονδίας μας, ότι

α) Η τεχνολογική πρόοδος δεν πρέπει να εργαλειοποιείται προκειμένου να συγκαλύψει επιλογές συρρίκνωσης-περικοπής κόστους, (λ.χ. περικοπές θέσεων εργασίας και καταστημάτων δικτύου), που τελικά αποβαίνουν όχι μόνο σε βάρος της εργασίας μας, ποσοτικά και ποιοτικά, αλλά και σε βάρος σημαντικής μερίδας της πελατείας, που χάνει την πρόσβαση σε γεωγραφικά προσιτή και κατάλληλη εξυπηρέτηση.

Το κλείσιμο των καταστημάτων σε συνδυασμό με τον φρενήρη ρυθμό της ψηφιακής μετάβασης, θέτει σοβαρά ζητήματα περιθωριοποίησης και μη εξυπηρέτησης τμημάτων του πληθυσμού κυρίως σε νησιωτικούς, ορεινούς και περιφερειακούς δήμους (ηλικιωμένοι, συνταξιούχοι, ψηφιακά «αναλφάβητοι» κ.α.).

Η αντιμετώπιση αυτών των προβλημάτων οφείλει τώρα να αποτελέσει πρώτη προτεραιότητα και μέλημα της Ελληνικής Ένωσης Τραπεζών και της κάθε Τράπεζας.

β) Οι ψηφιακές εφαρμογές, μπορούν και πρέπει να υλοποιούνται:

- ✓ μετά από έγκαιρη και πλήρη ενημέρωση της συλλογικής εκπροσώπησης,
- ✓ μετά από συστηματική διαβούλευση, προκειμένου να αναζητούνται τα κάθε φορά κατάλληλα μέτρα που θα ελαχιστοποιούν τυχόν αρνητικές επιπτώσεις και θα μεγιστοποιούν τις θετικές για τους εργαζόμενους και τα δικαιώματά τους, με δίκαιη και εύλογη συμμετοχή τους στα σημαντικά οφέλη παραγωγικότητας που απορρέουν από τις εν λόγω εφαρμογές.

Αυτή είναι μια πάγια κατεύθυνση των καλών πρακτικών του κλάδου σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Ενδεικτικά αναφέρουμε ότι οι κοινωνικοί συνομιλητές του κλάδου μας σε ευρωπαϊκό επίπεδο υλοποιούν, από τις αρχές του 2023, κοινό project, χρηματοδοτούμενο από την Ε.Ε, για την Τραπεζική του 2030, τις επιπτώσεις των ψηφιακών εφαρμογών και ιδιαίτερα της Τεχνητής Νοημοσύνης. Ήδη από τις πρώτες συναντήσεις στο πλαίσιο του εν λόγω project, οι εργοδοτικές και οι συνδικαλιστικές οργανώσεις του κλάδου εξήραν τη σημασία του έγκαιρου και συγκροτημένου κοινωνικού διαλόγου στα θέματα αυτά, προκειμένου να προβλέψουμε και να διαχειριστούμε τις ραγδαίες τεχνολογικές αλλαγές ισορροπημένα, προς αμοιβαίο όφελος και πάντοτε με επίκεντρο τον άνθρωπο.

Σε ότι μας αφορά, αυτό προϋποθέτει:

- ✓ Η Διοίκηση της Τράπεζας να παρέχει στη συλλογική εκπροσώπηση πλήρη και έγκαιρη πληροφόρηση για κάθε νέα ψηφιακή/αλγοριθμική εφαρμογή ή συστήματα τεχνητής νοημοσύνης, πριν από την εφαρμογή τους. Πληροφόρηση αναγκαία τόσο για την προάσπιση υφιστάμενων ατομικών και συλλογικών δικαιωμάτων των εργαζομένων, όσο και για την έγκαιρη προετοιμασία και την ομαλή εφαρμογή κάθε τεχνολογικής αλλαγής.
- ✓ Τη δημιουργία ενός συστηματικού πλαισίου διαβούλευσης μεταξύ Διοίκησης και συλλογικής εκπροσώπησης, όπου η τελευταία θα έχει έγκαιρα τη δυνατότητα να εκφράσει τις απόψεις και τις προτάσεις της τόσο πριν, όσο και κατά τη διάρκεια υλοποίησης κάθε νέας εφαρμογής. Η απλή ανακοίνωση ειλημμένων αποφάσεων και μάλιστα σε ελάχιστο χρόνο πριν την υλοποίησή τους, πυροδοτεί αναπόφευκτα αντιδράσεις και μεγιστοποιεί αρνητικές συνέπειες, που θα μπορούσαν να προβλεφθούν, να ελαχιστοποιηθούν ή και να αποφευχθούν.
- ✓ Τη διενέργεια συγκροτημένου κλαδικού διαλόγου για μείζονος σημασίας ψηφιακές αλλαγές και για την από κοινού διερεύνηση κατάλληλων πλαισίων ρύθμισης, όπως το πράξαμε πρόσφατα για την τηλεργασία, το δικαίωμα αποσύνδεσης κλπ.

Τέλος θεωρούμε, ότι μόνο μέσα από κοινή προσπάθεια, συστηματικό και ειλικρινή διάλογο μπορούμε να διασφαλίσουμε μια ισορροπημένη, αναπτυξιακά και κοινωνικά ωφέλιμη προσαρμογή του κλάδου στην ψηφιακή εποχή.

Από την πλευρά μας, είμαστε διατεθειμένοι να συμμετέχουμε ενεργά στον κατά τη γνώμη μας αναγκαίο διάλογο για το παρόν και το μέλλον της ψηφιακής Τραπεζικής, με επίκεντρο την προστασία και τη βελτίωση των εργασιακών σχέσεων στις Τράπεζες.

Αναμένοντας και προσβλέποντας στη δική σας θετική ανταπόκριση,

Με τιμή,

Ο ΠΡΟΕΔΡΟΣ

Ο ΓΕΝ. ΓΡΑΜΜΑΤΕΑΣ

Γιώργος ΜΟΤΣΙΟΣ

Ανδρέας ΚΑΛΛΙΡΗΣ